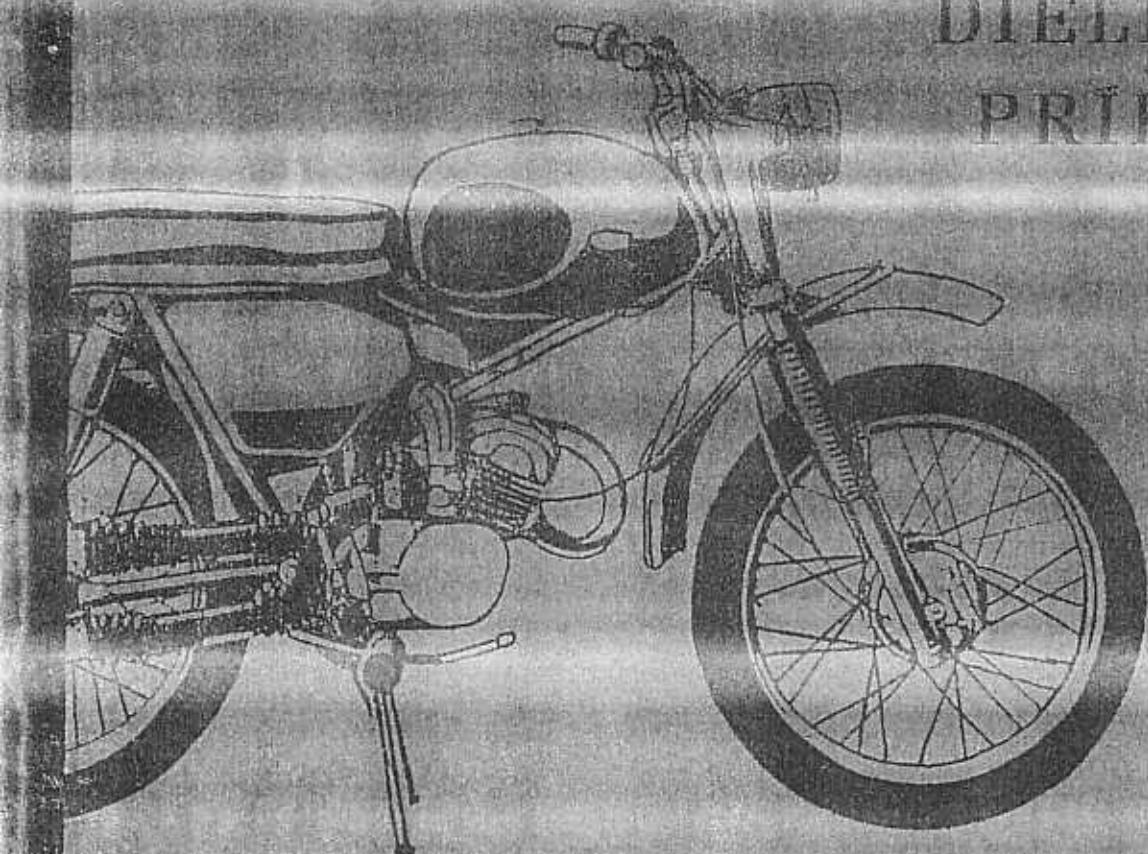

DIELENSKÁ PRIRUČKA

Považské strojárne, n. p., Považská Bystrica

DIELENSKÁ PRÍRUČKA

JAWA 90

Výrobca: Považské strojárne, národný podnik, Považská Bystrica

1969

Dielenská príručka, ktorú Vám predkladáme, je určená predovšetkým opravovníkom a má Vám uľahčiť vykonávanie tých najzložitejších opráv. Predpokladáme, že Vaša dielňa je dobre výbavená základným náradím a pri použití špeciálneho náradia Jawa 90 budú pre Vás opravy ľahkou záležitosťou.

Nezmieňujeme sa o údržbe a jednoduchých montážnych práciach, ktoré sú opísané v návode na obsluhu dodávanom s každým motocyklom.

JAWA

ZOZNAM OBRAZKOV

Obr. čísla

- 1 – Montážne náradie Jawa 90
- 2 – Mastenie – ľavá strana
- 3 – Mastenie – pravá strana
- 4 – Detaily mastenia
- 5 – Rez motorom
- 6 – Rez prevodovou skriňou
- 6a – Hriadeľ hnaný – montážny rozmer
- 6b – Hriadeľ hnaci – montážny rozmer
- 6c – Rozvinutý radiaci valec
- 7 – Schéma prevodov
- 7a – Rozvodový diagram
- 8 – Rozpojenie reťaze
- 9 – Odpojenie vodičov elektroinstalácie z rozvodného panela
- 10 – Odpojenie lanka spojky
- 11 – Demontáž motora z rámu
- 12 – Demontáž piestu
- 13 – Montáž piestného čapu
- 14 – Demontáž poistiek spojky
- 15 – Odskrutkovanie matice spojky
- 16 – Sťahnutie bubna spojky
- 17 – Sťahnutie hnacieho kolieska primárneho prevodu
- 18 – Uvoľnenie radiaceho dropáka
- 19 – Montáž poistných pružín spojky
- 19a – Montáž ľavého veka
- 20 – Základné nastavenie spojky
- 21 – Rez spojkou
- 22 – Demontáž rotora alternátora
- 23 – Označenie posúvača
- 24 – Skrutka oretácie
- 25 – Demontáž hnacieho reťazového kolieska sekundárneho prevodu
- 26 – Odľáčacia skrutka štartéra
- 27 – Rozdelenie skrine
- 28 – Skriňa motora rozložená
- 29 – Vytlačenie kľukového hriadeľa
- 30 – Montáž radiaceho valca
- 31 – Montáž prevodovky
- 32 – Štartovacie zariadenie
- 33 – Centrovanie kľukového hriadeľa
- 34 – Otvorenie krytu mikrofiltra
- 35 – Vybratie mikrofiltra
- 36 – Karburátor
- 37 – Tlmič výfuku
- 38 – Demontovaný tlmič výfuku
- 39 – Alternátor s vekom posúvača
- 40 – Schéma elektrického zapojenia
- 41a – Stop-spináč a rozvodný panel
- 42 – Nastavenie predstihu
- 43 – Prerušovač
- 44 – Rez predným tlmičom
- 45 – Uvoľnenie tiahla
- 46 – Demontáž predného teleskopu
- 47 – Nalievanie kvapaliny do tlmiča
- 48 – Uloženie riadenia
- 49 – Sťahovanie kužeľa riadenia
- 50 – Zadná kysná vidlica
- 50a – Prípravok A – zavádzací oceľového puzdra
- 50b – Prípravok B – oporné puzdro
- 50c – Prípravok C – uvádzaci čap
- 50d – Prípravok D – brzdic zavádzacieho čapu
- 50e – Lisovanie oceľového puzdra do gumiavého bloku
- 50f – Lisovanie osi kysnej vidlice
- 51 – Zadný tlmič perovania
- 52 – Rez predným kolesom
- 53 – Rez zadným kolesom
- 54 – Demontáž reťazového kolesa s krytom
- 55 – Demontáž krytu reťazového kolesa

OBSAH

Strona

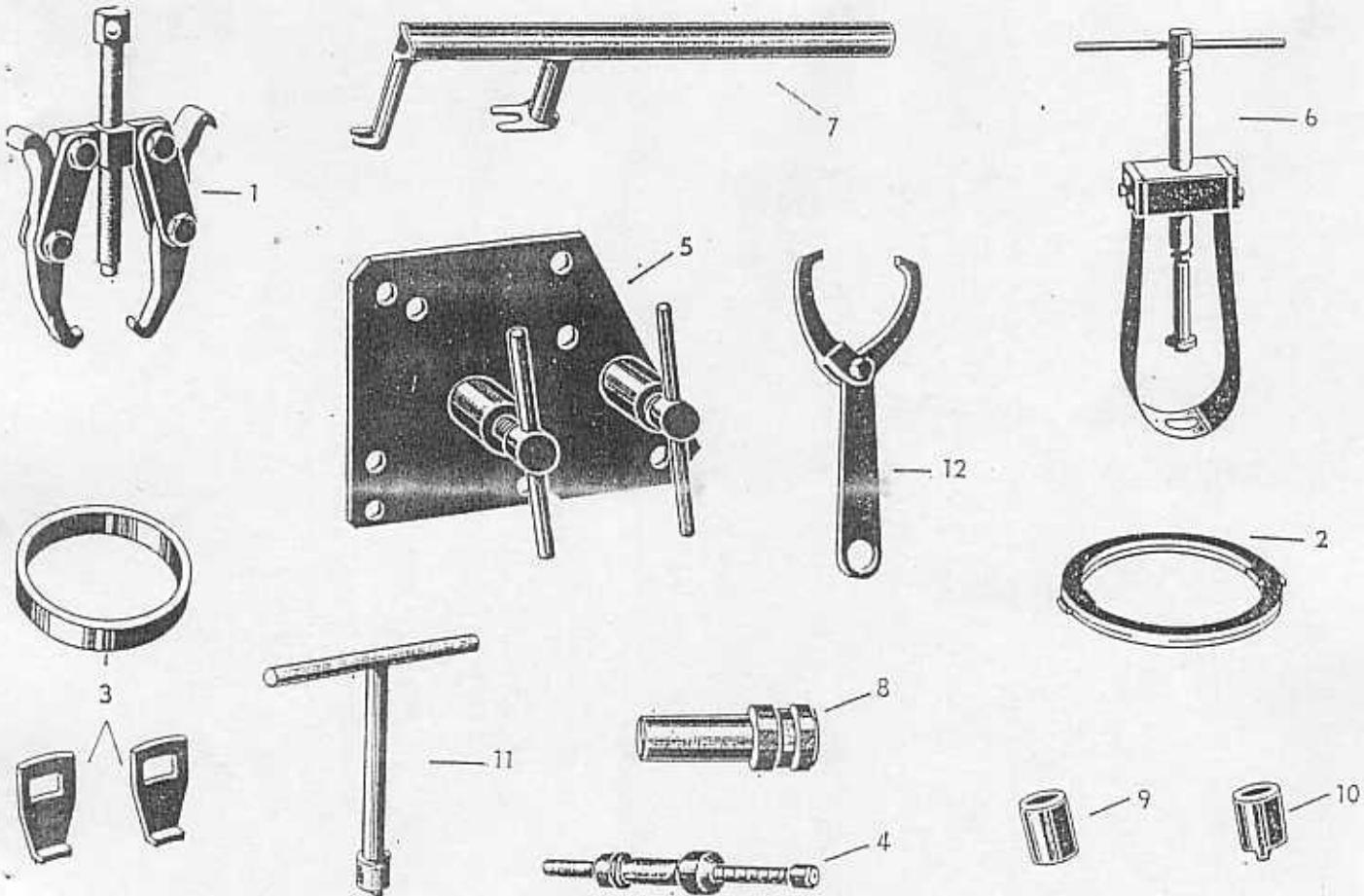
I. Všeobecné údaje	4
1. Montážne náradie Jawa 90	4
2. Tabuľka mästenia	7
3. Prehľad ložísk, pužier a tesniacích krúžkov	9
4. Prehľad ozubených kôlief	10
5. Schéma prevodov	12
6. Rozvodový diagram	12
II. Motor	13
1. Demontáž motoru z rámu	13
2. Hlava valca, valec a piest	13
3. Primárny prevod a spojka	16
4. Motorová skriňa	20
5. Kľukový hriadeľ	26
6. Mikrofilter	29
7. Karburátor Jikov 2920 SK	31
8. Tlmič výfuku	32
III. Elektrická inštalácia	33
IV. Podvozok	36
1. Predná vidlica	36
2. Zadná kryvná vidlica	38
3. Tlmič zadného perovania	42
4. Kolesá	44

I. VŠEOBECNÉ ÚDAJE

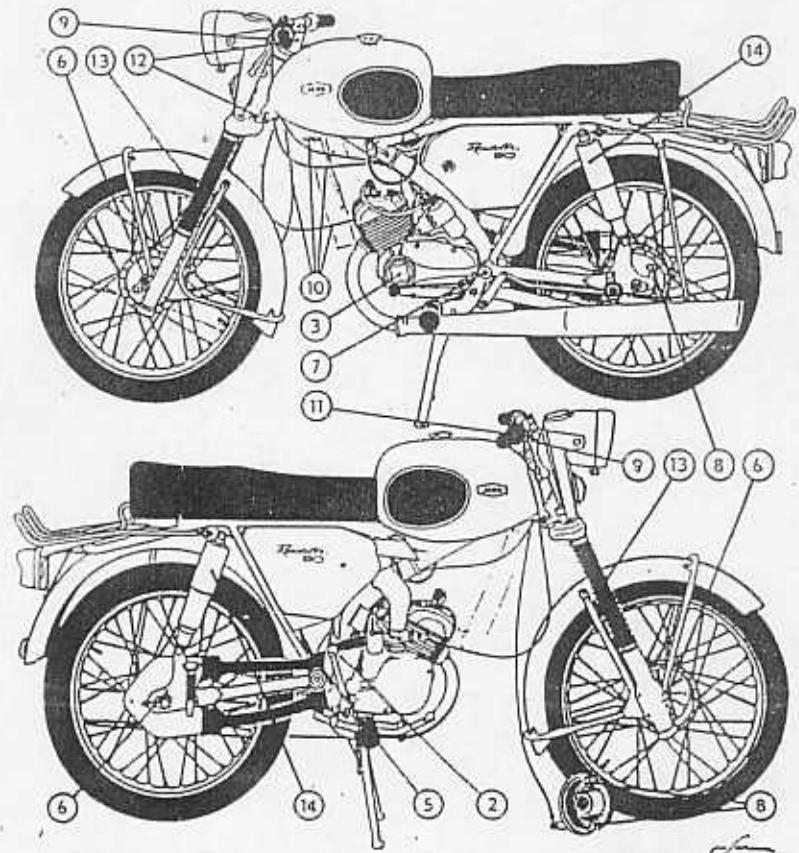
1. Montážne náradie Jawa 90 (obr. 1)

Por. číslo	Výrobné číslo	Pomenovanie	Použitie
1	16-19755-35	Výklopný sťahovák	Sťahovanie primárneho, sekundárneho kolieska a bubna spojky
2	975-210-1.2	Fixovacia lamela	Montáž a demontáž spojky
3	975-2200-1.1	Sťahovák primárneho kolieska	Demontáž primárneho kolieska
4	975-1400-1.1	Mierka predstihu	Nastavenie predstihu
5	975-1100-1.2	Rozdeľovač skriň	Rozdelenie bloku motora, stiahnutie kužeľa riadenia
6	50-1200-1.1	Sťahovák pieštneho čapu	Montáž, demontáž piestu
7	975-2100-1.1	Montážna páka pružin spojky	Montáž spojky
8	975-1210-1.1	Vodidlo pieštneho čapu	Montáž piestu
9	16-19755-35-1.1-5	Vložka	Rozdelenie bloku motora, vylisovanie kľukového hriadeľa
10	16-19755-35-1.1-6	Vložka	Rozdelenie bloku motora
11	975-6002-1.1	Kľúč nastavenia zapáčovania	Nastavenie predstihu
12	16-19756-35	Kľúč matice výluku	Montáž, demontáž výluku

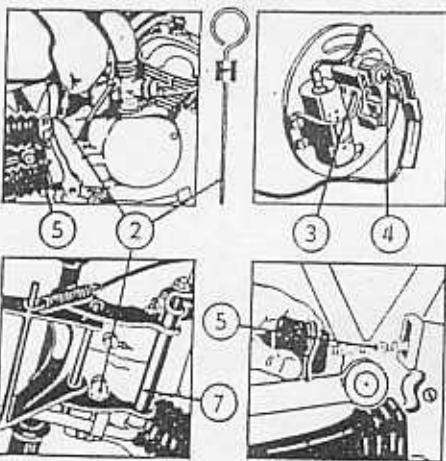
Montážne náradie vyrábojú a dodávajú Považské strojárne.

Obr. 1.

Obr. 2.

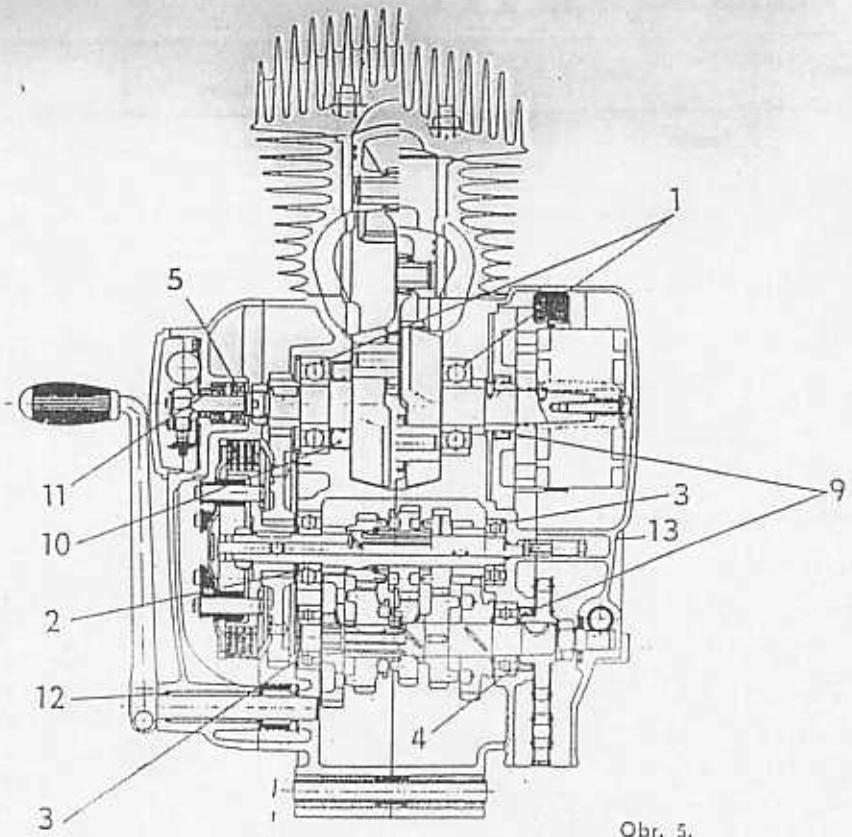
Obr. 4.

Obr. 3.

2. Tabuľka mastenia motocykla Jawa 90 (obr. 2, 3, 4)

Por. číslo	Miesto mastenia	Interval mastenia	Druh mastiva	Množstvo
1	Motor	Trvale	olej M6A SAE 30	
2	Prevodová skriňa	Prvá výmena 500 km Druhá výmena 1500 km Ďalšia výmena pri oleji PP7 každých 6000 km, pri oleji PP80 každých 10 000 km	olej SAE 80 PP7 PP80	zmes olej–benzin v pomere: v zábehu 1:25 po zábehu 1:30 podľa rysky na mierke osi 1 l
3*	Plst prerušovača	3000 km	olej SAE 80 PP7, PP80	kvapka oleja
4*	Čap prerušovacieho ramienka	3000 km	olej SAE 80 PP7, PP80	kvapka oleja
5	Sekundárna reťaz	primastievať podľa potreby	tuk A00	
6	Ložiská kolies	6000 km	tuk AV2	
7	Čap brzdovej páky	6000 km	tuk A00	naplniť ložiská
8	Brzdové kľúče	6000 km	tuk A00	
9	Čapy brzdových čelustí	3000 km	olej SAE 80 PP7, PP80	
10	Bowdeny	3000 km	olej SAE 80 PP7, PP80	
11	Otočná rukoväť	3000 km	tuk A00	
12	Riadenie	po demontáži umyť a namasť	tuk A00	
13	Predný teleskop	10 000 km (podľa potreby)	tlmičový olej	100 ccm do jedného teleskopu
14	Zadný teleskop	10 000 km (podľa potreby)	tlmičový olej	50 ccm do jedného teleskopu

* Neplatí pre motocykle s tranzistorovým zapáľovaním.

Obr. 5.

3. Prehľad ložísk, puzdier a tesniacích krúžkov (obr. 5)

Obro. č.	Pol. č.	Výrobne označenie	Pomenovanie	Rozmer	ks
Ložiská motoru					
5	1	43302	Ložisko 6304/C3	20 × 52 × 15	2
5	2	43300	Ložisko 6302	15 × 42 × 13	1
5	3	43201	Ložisko 6202	15 × 35 × 11	2
5	4	43202	Ložisko 6203	17 × 40 × 12	1
5	5	43100	Ložisko 608	8 × 22 × 7	2
Ložiská kolies					
		43200	Ložisko 6201	12 × 32 × 10	4
Ložisko refazového kolesa					
		43000	Ložisko 6004	20 × 42 × 12	1
Ložisko hlavy riadenia					
		40002	Gufka 6 TR3	Ø 6	40
Tesniace krúžky motoru					
5	9	50102	Gufero	25 × 35 × 7	2
5	10	50103	Gufero	25 × 47 × 10,5*	1
5	11	50100	Gufero	8 × 16 × 7	1
5	12	50002	Krúžok 16 × 12	Ø 11,6 × 2,3	1
5	13	50000	Krúžok 10 × 6	Ø 5,6 × 2,3	1
		50003	Krúžok 20 × 16	Ø 15,6 × 2,3	1
Puzdrá motorovej skrine					
		50-1118	Puzdro radiacieho valca	Ø 33 × 38 × 10	1
		50-1125	Puzdro radiacieho valca	Ø 20 × 24 × 18,1	1
		50-1119	Pravé puzdro štartéra	Ø 16 × 20 × 39	1
		50-1126	Ľavé puzdro štartéra	Ø 14 × 18 × 11	1

* Používať len originál s označením „S“.

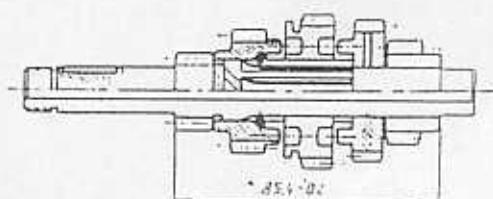
Ložisko 6304/C3 je triedené do dvoch skupín podľa vnútorného krúžku a pri montáži kľukového hriadeľa je potrebné rádiť sa podľa nasledovnej tabuľky.

Triedenie ložiska 6304/C3

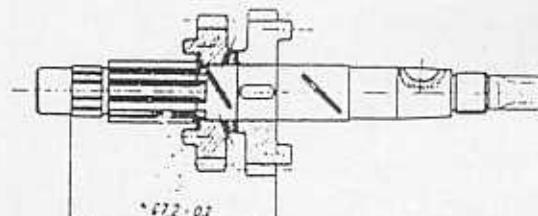
Trieda	Rozmer	6304/C3	53-1206	53-1208
I	$\varnothing 19,990 \pm 0,004$	I	I	I
II	$\varnothing 19,995 \pm 0,005$	II	II	II

4. Prehľad ozubených kolies (obr. 6)

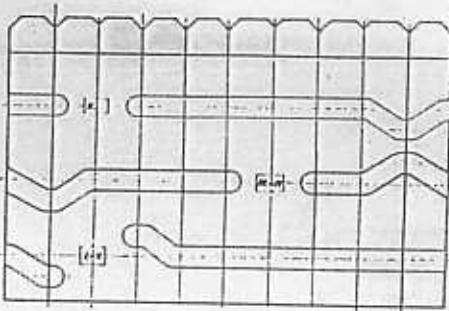
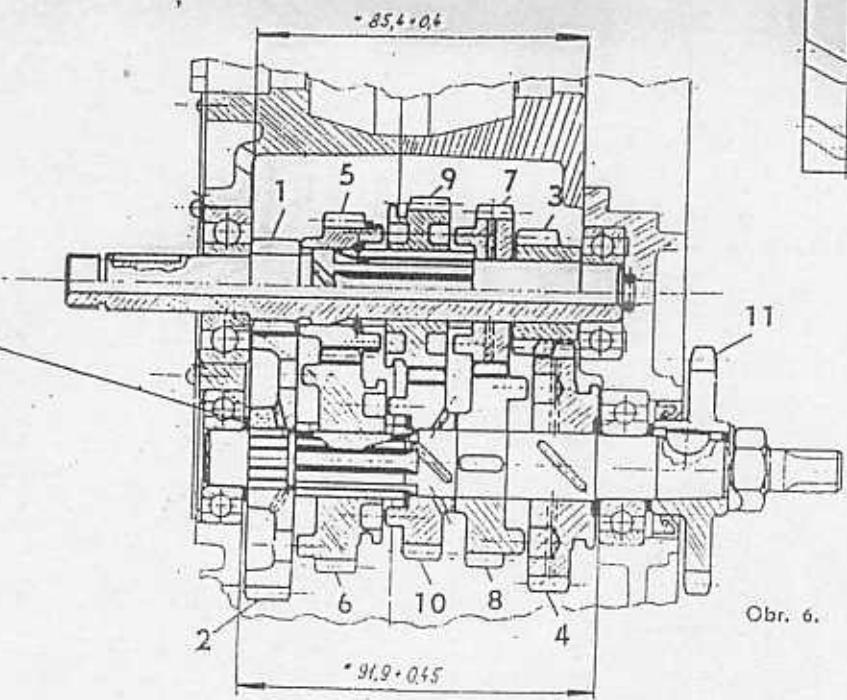
Por. číslo	Pomenovanie	Počet zubov
		90 cm
	Hnacie koleso primárneho prevodu	20
	Hnané koleso primárneho prevodu	61
1	Hnacie koleso I	11
2	Hnané koleso I	40
3	Hnacie koleso II	16
4	Hnané koleso II	35
5	Hnacie koleso III	20
6	Hnané koleso III	31
7	Hnacie koleso IV	23
8	Hnané koleso IV	28
9	Hnacie koleso V	25
10	Hnané koleso V	26
11	Hnacie koleso sekundárneho prevodu	15
	Hnané koleso sekundárneho prevodu	34
	Koleso štartéra	27

Obr. 6a.

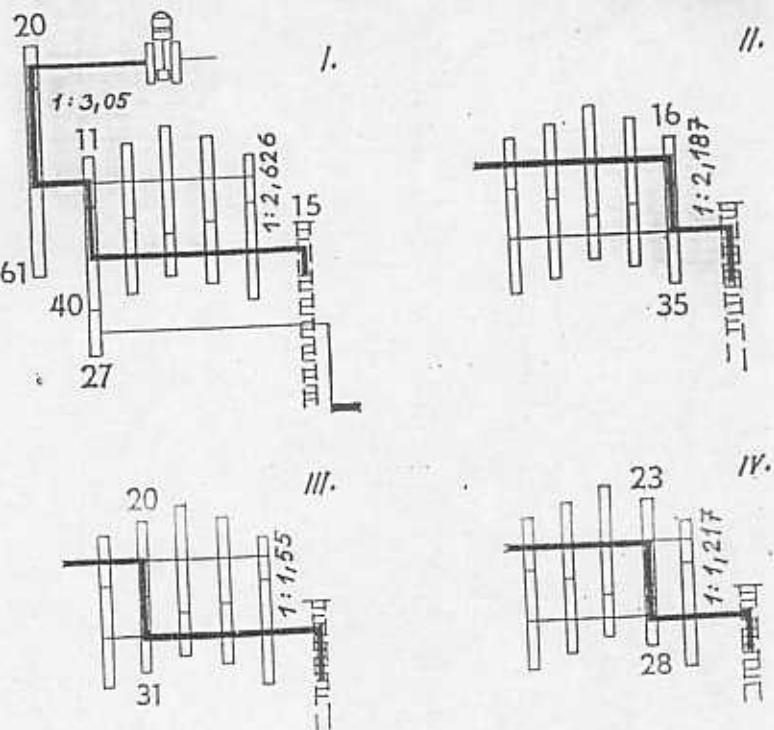

Obr. 6b.

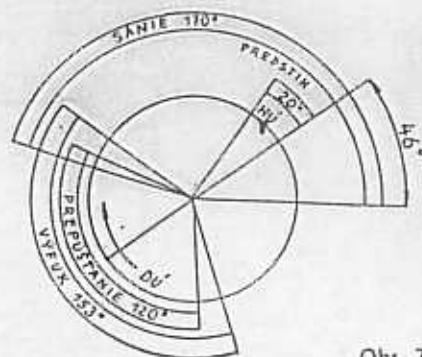

Obr. 6c.

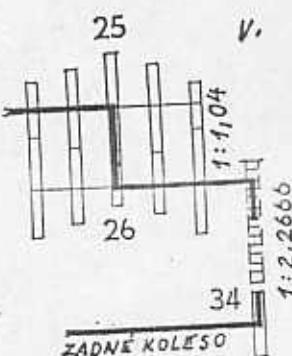
5. Schéma prevodov (obr. 7)

6. Rozvodový diagram (obr. 7a)

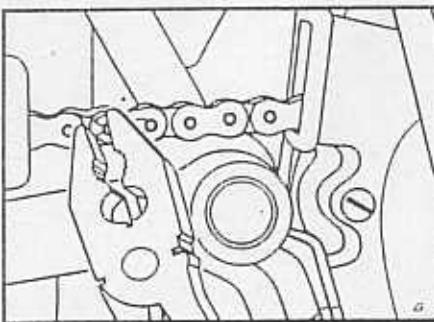
Obr. 7a.

Obr. 7.

1. Demontáž motora z rámu

1. Uvoľnime maticu výfuku.
2. Uvoľnime dve skrutky upevňujúce motor k rámu.
3. Podľa obr. 8 odsunieme horný gumový kryt reťaze a reťaz rozpojíme.
4. Uvoľnime lanko tachometra vyskruktovaním skrutky M 5 × 18 z pravého veka.
5. Z panelu elektrickej inštalácie odpojíme vodiče alternátora (obr. 9). Zároveň odpojíme vodiče zo zapájavacej cievky a kábel sviečky.
6. Demontujeme hrdlo tlmiča sonia a karburátora.
7. Demontujeme štartovaciu páku a pravé veko.
8. Odpojíme lanko spojky (obr. 10).
9. Motor vytiahneme z rámu (obr. 11).

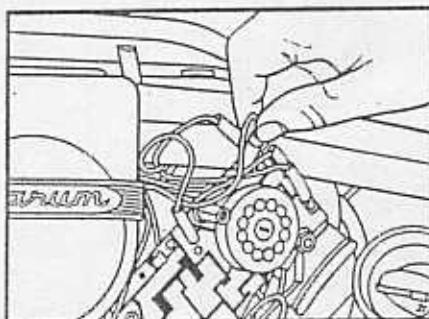

Obr. 8.

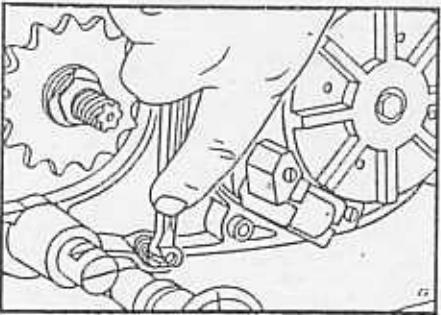
2. Hlava valca, valec a piest (možno demontovať bez vytiahnutia motora z rámu)

Demontáž

1. Odkrútkujeme štyri upevňovacie matice a demontujeme hlavu valca a valec.
2. Snimeme piestne krúžky.
3. Vytiahneme drôtené poistky, vytlačíme piestny čap náradím č. 6 podľa obr. 12. Pieštny čap je uložený v ihlách a pri demontáži je potrebné dbať, aby sa ihly nedostali do kfukovej skrine.

Obr. 9.

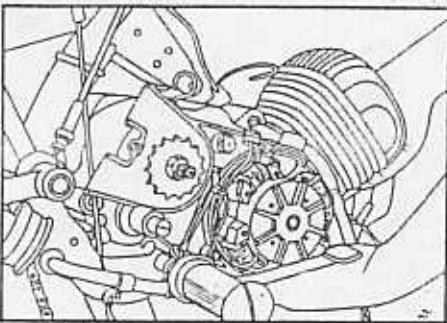
Obr. 10.

Montáž

1. Chrániť priestor kľukovej skrinia pred nečistotou.
2. Použijeme nové tesnenia. Zvlášť kontrolujeme tesnenie pod valc, aby neboli prekryté prelukové kanály.
3. Pred montážou skontrolujeme piestne krúžky. Krúžok vsunieme do valca (30 mm pod hornú hranu valca) a kontrolujeme výšu v zámku. Ak je väčšia ako 0,5–0,7 mm, krúžok vymenime. Pri nových krúžkoch je výška 0,2 mm.
4. Piestne krúžky nasadzujame do tých istých drážok, z ktorých boli demontované.
5. Piest pred montážou ohrejeme na 80 °C, ihly vložíme pomocou jemného tuku do horného oka ojnice (pozor na triedenie) a pomocou náradia č. 8 zavedieme piestny čap do piestu (obr. 13). Piestny čap zaistíme drôtenými poistkami.
6. Piesty a valce sú triedené do troch skupín: A, B, C. Montujeme vždy valec s piestom súhlasného označenia.
7. Piest montujeme vždy tak, aby šipka smerovala k výlukovému kanálu.

Tabuľky triedenia piestov

a) Normál

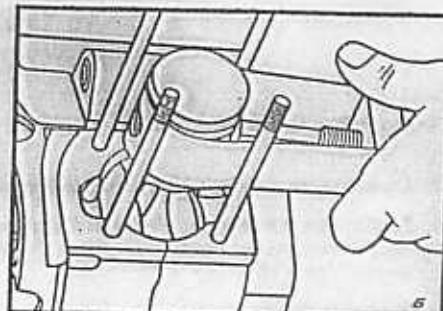

Obr. 11.

Výška	A –0,01	B –0,01	C –0,01
54	47,880	47,890	47,900
43	47,950	47,960	47,970
30	47,980	47,990	48,000
0	47,980	47,990	48,000

b) Výbrusy

Triedenie piestu	A	B	C	
I. výbrus	48,25–0,03	48,23–0,01	48,24–0,01	48,25–0,01
II. výbrus	48,50–0,03	48,48–0,01	48,49–0,01	48,50–0,01
III. výbrus	48,75–0,03	48,73–0,01	48,74–0,01	48,75–0,01
IV. výbrus	49,00–0,03	48,98–0,01	48,99–0,01	49,00–0,01

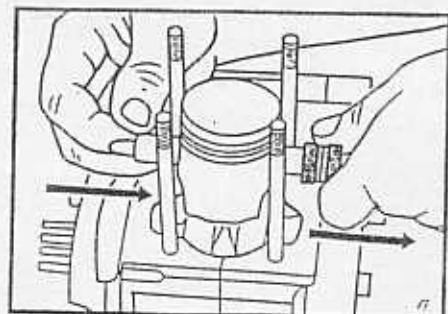

Obr. 12.

Pri výbrusoch sa rozmer kontroluje 30 mm od základne kolmo na pieštný čap.

Tabuľka triedenia valcov

Rozmery $\varnothing 48 + 0,03$	A	B	C	
Normál	$48,00 + 0,03$	$48,00 + 0,01$	$48,01 + 0,01$	$48,02 + 0,01$
I. výbrus	$48,25 + 0,03$	$48,25 + 0,01$	$48,26 + 0,01$	$48,27 + 0,01$
II. výbrus	$48,50 + 0,03$	$48,50 + 0,01$	$48,51 + 0,01$	$48,52 + 0,01$
III. výbrus	$48,75 + 0,03$	$48,75 + 0,01$	$48,76 + 0,01$	$48,77 + 0,01$
IV. výbrus	$49,00 - 0,03$	$49,00 - 0,01$	$49,01 - 0,01$	$49,02 - 0,01$

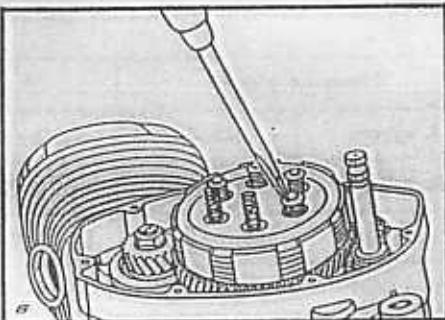

Obr. 13.

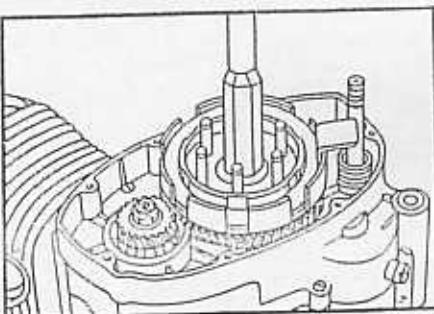
3. Primárny prevod a spojka (možno demontovať bez vytiahnutia motoru z rámu)

Demontáž

1. Demontujeme radiacu páku a ťavé veko.
2. Podľa obr. 14 demontujeme poistky pružin, snímame lamely, odistíme maticu spojky, vsunieme náradie č. 2 – fixovacia lamela a kľúčom ||| 19 uvoľníme maticu (obr. 15).
3. Náradím č. 1 (sťahovák) stiahneme bubon spojky z hlavného hriadeľa – pozor na ihly, na ktorých je uložený bubon (obr. 16).
4. Uvoľníme maticu primárneho kolieska a náradim č. 1, 3 a 10 koliesko stiahneme (obr. 17).
5. Pri demontáži motoru je ďalej potrebné vybrať zaistenovacie perá z hriadeľov.
6. Kľúčom ||| 10 uvoľníme skrutku opernej misky radiaceho drapáka a vytiahneme presúvač rodenia a rohatku (obr. 18).

Obr. 14.

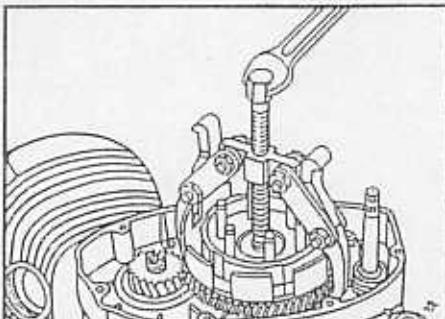

Obr. 15.

Montáž

- Pri montáži dodržujeme triedacie skupiny jednotlivých súčiastok:
53-2101, 53-2110, 02-2112 podľa tabuľky.

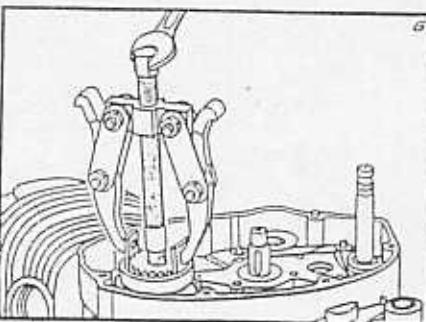
Montážne skupiny		
Bubon	Priruba	Ihla
53-2101	53-2105	02-2112
2 1	b a	I II

Obr. 16.

Bubon – triedenie		Priruba – triedenie		Ihla – triedenie	
1	$\varnothing 30,000 + 0,008$	a	$\varnothing 24,000 - 0,005$	I	$\varnothing 3,000 - 0,005$
2	$\varnothing 30,008 + 0,008$	b	$\varnothing 23,995 - 0,006$	II	$\varnothing 2,995 - 0,005$

- Ihly do hnacieho bubna osadíme pomocou luku.
- Pred nasadením hnacieho bubna urobíme montáž rohatky, presúvača řadenia a misky. Radiacu rohatku je potrebné usadiť na radiaci volec, podľa vzájomného označenia.
- Na hnaci hriadeľ nasadíme vymedzovacie podložky a vložíme zaistovacie pery.
- Do bubna spojky pomocou luku vložíme 28 ihiel a bubon opatrne nasadíme na hriadeľ.
- Na hriadeľ narazíme prirubu. Obáme pritom, aby sa pri nasúvaní priruby do bubna nevysunuli ihly zo správnej polohy.
- Na hriadeľ nasunieme poistnú podložku a prirubu pritiahneme maticou. Maticu zaistíme ohnutím podložky.

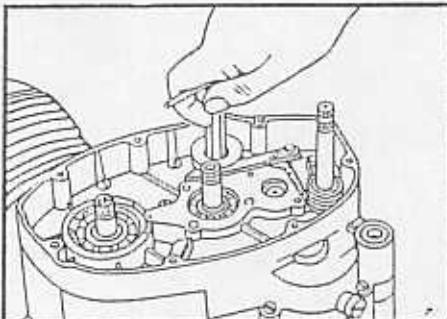

Obr. 17.

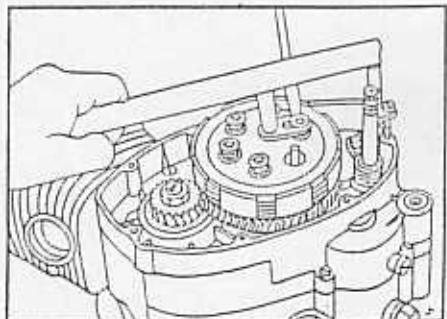
8. Vložíme striedavo hnacie a hnoné lamely. Pred položením vrchnej pritlačnej lamely vložíme do hriadeľa opornú vypinaciu tyčku spojky.
9. Poistky pružín spojky montujeme pomocou náradia č. 7 (obr. 19).
10. Pri späťnej montáži ľavého veka použijeme nové tesnenie a pri jeho priamom nasadení sa riadime podľa obr. 19a (poloha vačky pri piete v hornej úvrate).
11. Základné nastavenie spojky urobíme podľa obr. 20.

Ak sa na zmontovanom motore neda zaradiť ani vyraďť prevodový stupeň, je potrebné prekontrolovať vratné perko radiaceho drapáka (číslo súčiastky 50-2318). Ak je možné radiš prevodové stupne len jedným smerom, kontrolujeme radiaci drapák pri zaradenom druhom alebo štvrtom prevodovom stupni. Vzdialenosť záberových hrán radiaceho drapáka musia byť rovnaké na obidve strany od kolika radiacej rohatky. Potrebnu vzdialenosť nastavujeme prihnutím koncov vratnej pružiny (číslo súčiastky 50-2316).

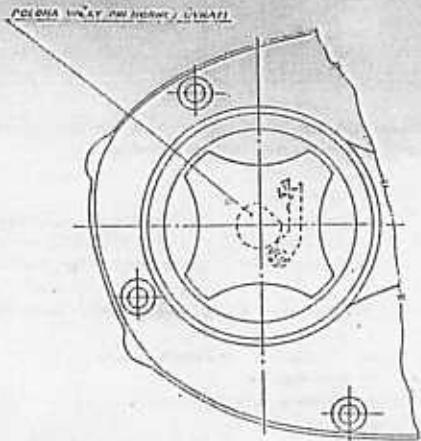
Je nevyhnutné vymedziť aj mŕtvy chod kolika presúvača vo vlastnej vratnej pružine. Na to je potrebné ľavé veko (ako pomocka) upravené vhodným výrezom.

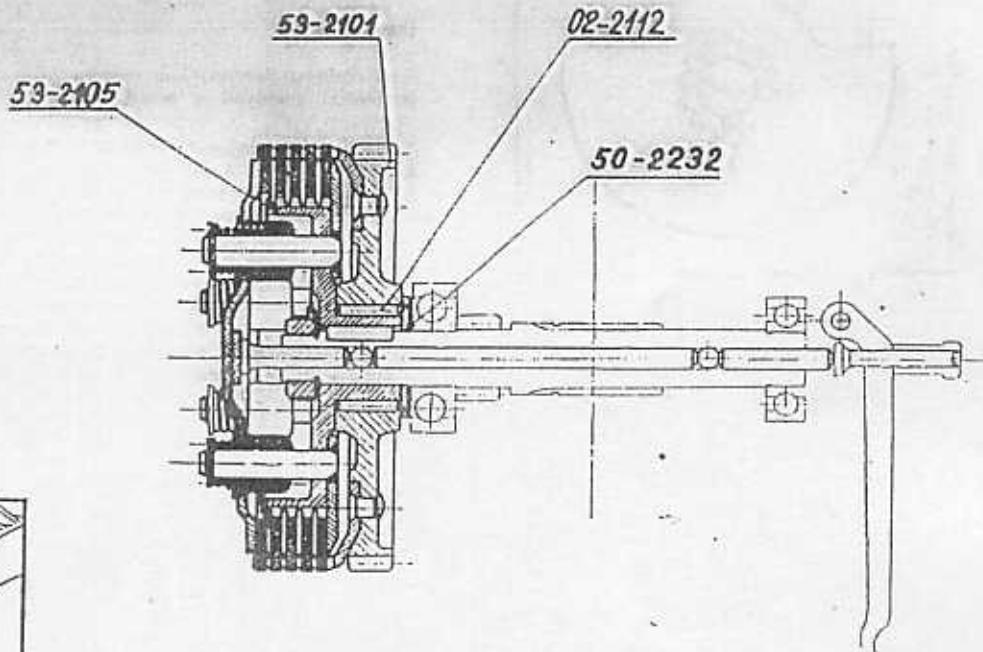
Obr. 18.

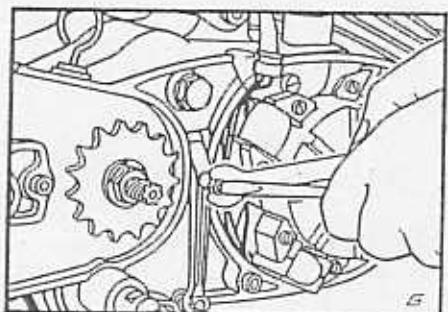
Obr. 19.

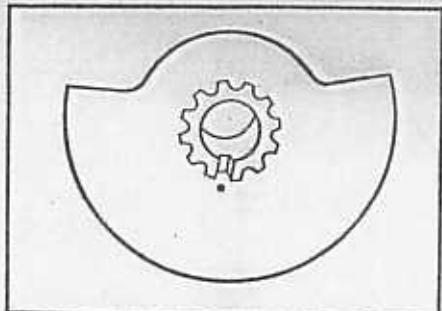
Obr. 19a.

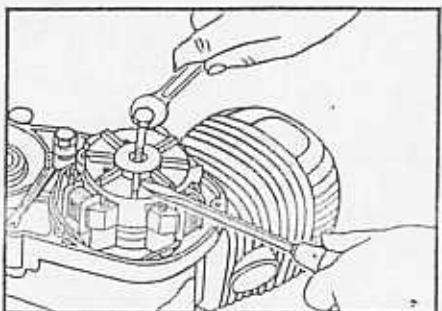
Obr. 21.

Obr. 20.

Obr. 22.

Obr. 23.

4. Motorová skriňa

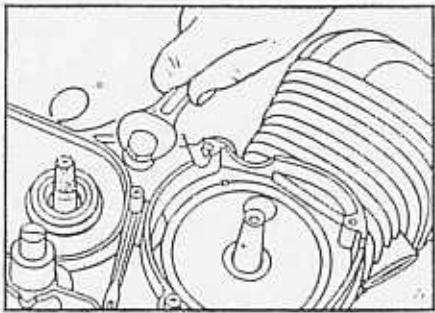
Demontáž

Pred úplnou demontážou motoru je potrebné demontoval rotor alternátora, veko posúvača, posúvač a hnacie relazové koliesko sekundárneho prevodu.

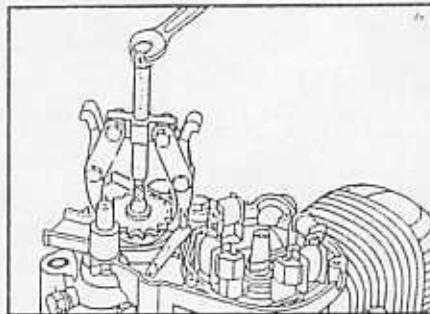
1. Rotor demontojeme skrutkou M 8 × 40 podľa obr. 22.
2. Vyskrutujeme 4 skrutky veka posúvača a sňmeme veko. Vytiahneme pritločnú pružinu, náboj posúvača a posúvač (pozri obr. 2 z KND a obr. 39). Pri montáži kontrolujeme stav posúvača a montujeme ho podľa označenia na posúvači a náboji posúvača podľa obr. 23.
3. Vyskrutujeme skrulku oretácie radiacého valca obr. 24 a vyberieme pružinu a západku oretácie.
4. Náradím č. 1 stiahneme hnacie relazové koliesko sekundárneho prevodu (obr. 25 – pozor na ľavý závit upínovacej maticy).
5. Po vyskrutovaní spojovacích skrútek skrine motora a odťaľacej skrutky štartéra (obr. 26) náradím č. 5 rozdelime skrinu motora (obr. 27).

Demontáž prevodovky (obr. 6)

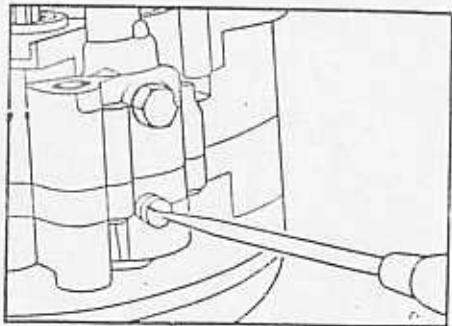
1. Vytiahneme štartovací hriadeľ.
2. Vytiahneme obidve vodiace tyčky.
3. Snímeme ozubené koliesko I. prevodového stupňa (2).
4. Snímeme ozubené koliesko III. prevodového stupňa (6) s radiacou vidličkou I-V.
5. Demontojeme hnaci hriadeľ zároveň s radiacou vidličkou III.-IV.
6. Miernym nadvihnutím ozubeného kolesa II. prevodového stupňa (4) vytiahneme radiacu vidličku II.
7. Vytiahneme radiaci valec.
8. Vylišujeme hnany hriadeľ.
9. Kfukový hriadeľ vylisujeme len v nevyhnutnom prípade náradim č. 5 podľa obr. 29.

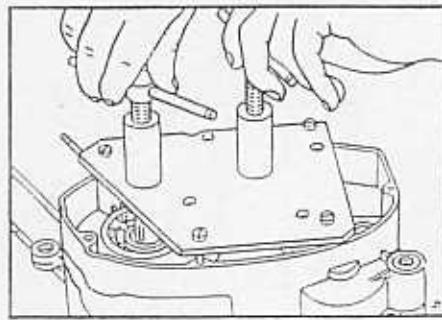
Obr. 24.

Obr. 25.

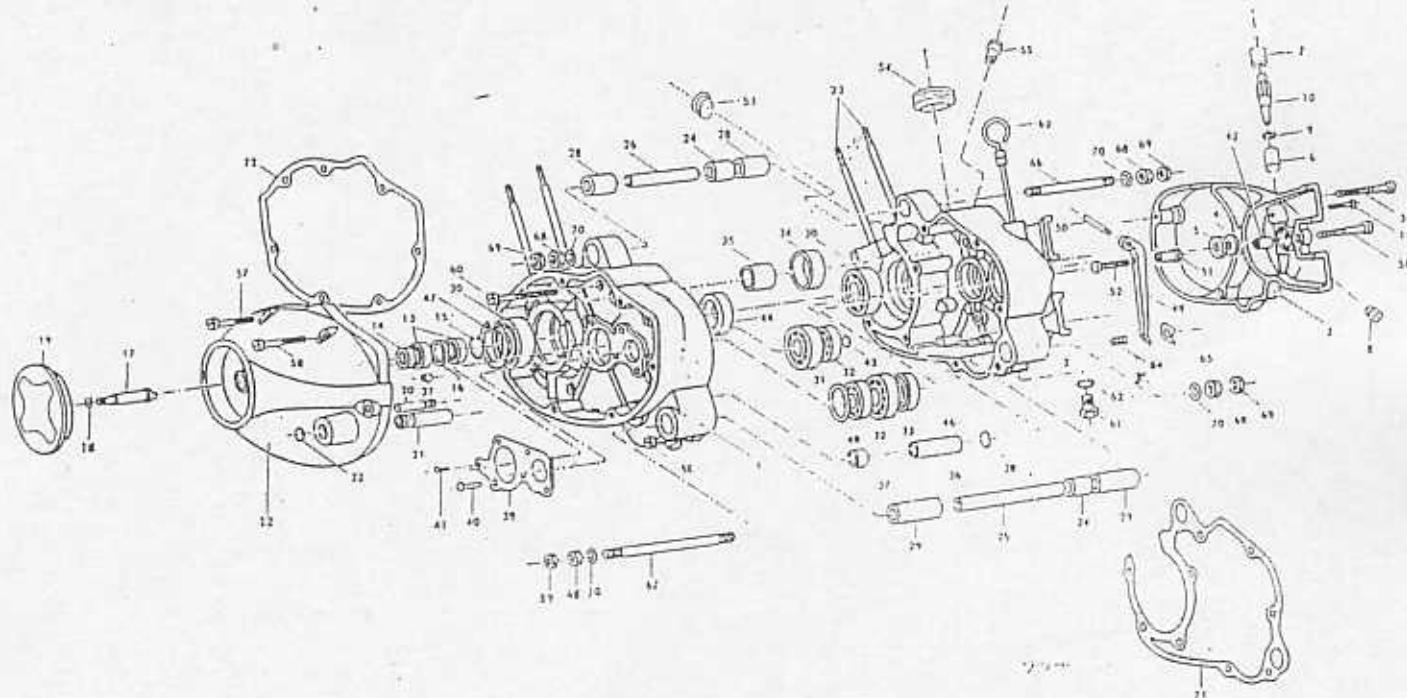

Obr. 26.

Obr. 27.

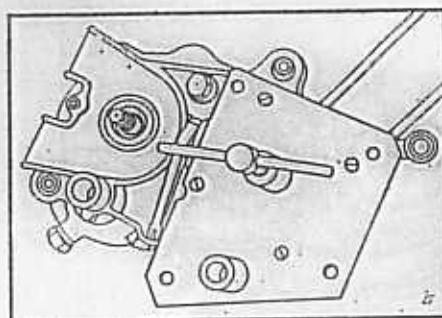
Obr. 28

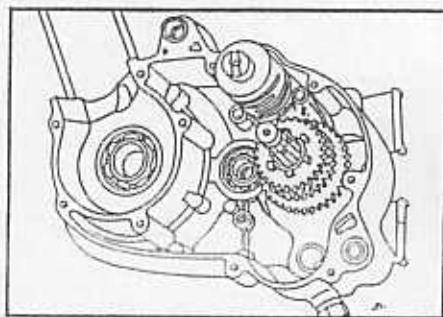
Montáž

Radiace vidličky sú označené spoločne s radiacim valcom, takisto je značená správna poloha štartovacieho kolesa a štvorhranu štartovacieho hriadeľa.

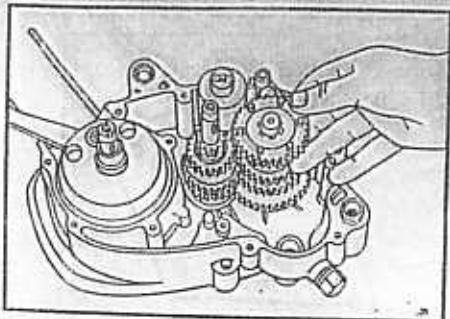
1. Prekontrolujeme dosedacie plochy polovic skrine a pre montáž pripravime nové papierové lesnencie.
2. Vložime poistné krúžky, ohrejeme pravú polovicu skrine na 70–80 °C, nasaďme ložiská.
3. Skriňu nahrejeme pri ložisku pre kľukový hriadeľ a vsunieme kľukový hriadeľ.
4. Nalisujeme hnany hriadeľ s vloženými kolesami (obr. 6a). Pozor na vymedzovaciu podložku pod 35-zubovým kolesom II. prevodového stupňa (4, obr. 6).
5. Do ozubeného kolesa 35 z. vložime radiacu vidličku II.
6. Vložime radiaci valec (obr. 6c). Do spodnej drážky radiacieho valca miernym nadvihnutím vidličky s ozubeným kolesom vsunieme radiacu vidličku (obr. 30).
7. Vložime hnaci hriadeľ (obr. 6b) spoločne s vidličkou III.–IV. Vidličku vložime do strednej drážky radiacieho valca.
8. Na hnany hriadeľ vložime ozubené koleso 31 z. (6, obr. 6) spoločne s radiacou vidličkou I.–V. a vidličku zasunieme do vrchnej drážky radiacieho valca (obr. 31).
9. Vložime ozubené koleso I. prevodového stupňa 40 z. (2, obr. 6). Pozor na vymedzovaciu podložku! Zosunieme vodiacie tyčky.
10. Zaskrutujeme otočenú skrutku s pružinou a západkou (obr. 24).
11. Oláčanim radiacieho valca kontrolujeme rodenie jednotlivých prevodových stupňov.

Obr. 29.

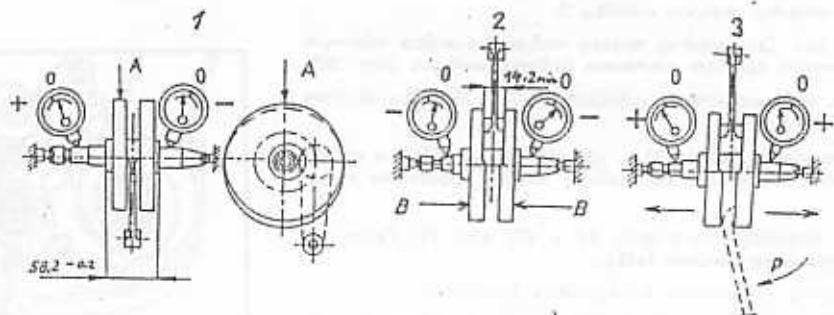
Obr. 30.

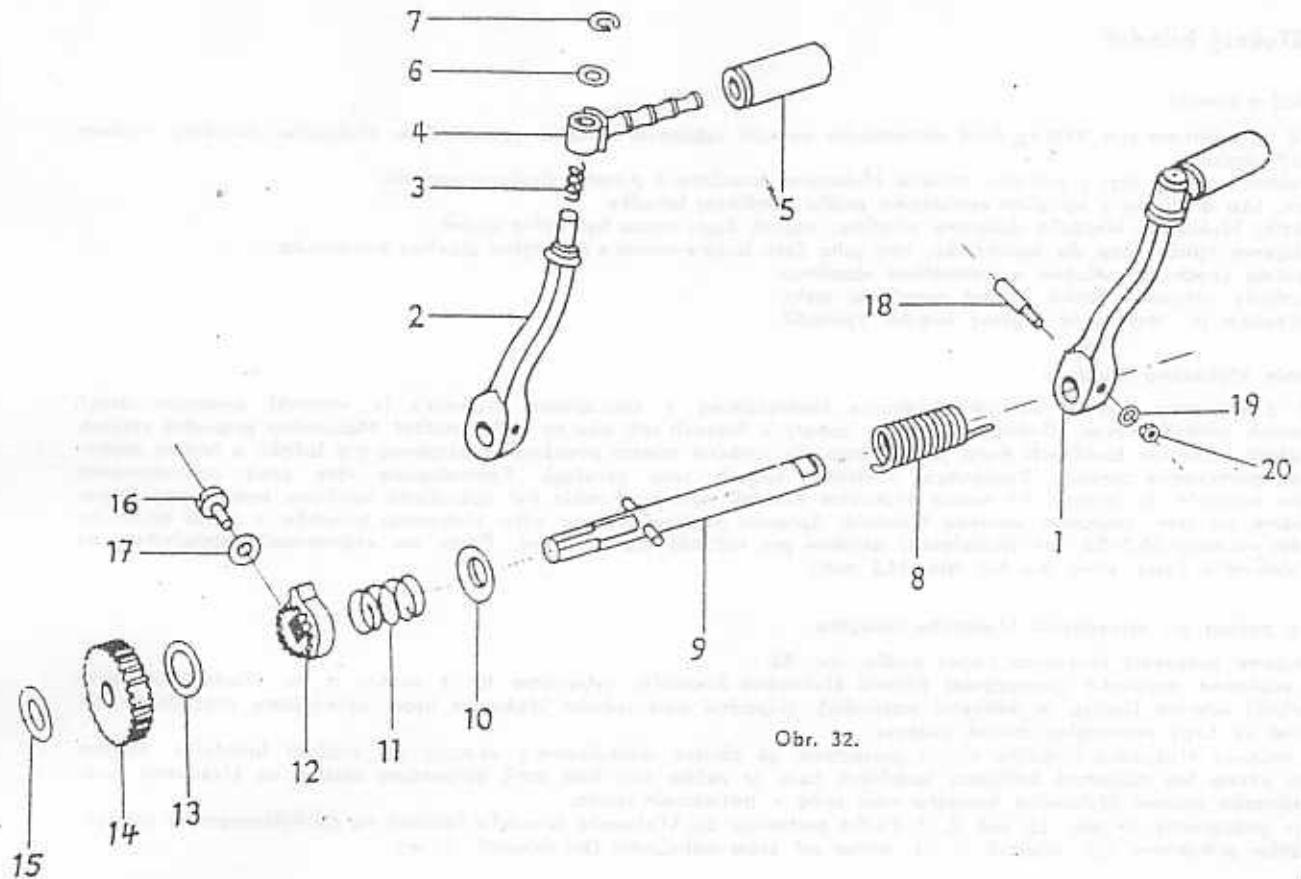
Obr. 31.

Montáž štartovacieho mechanizmu

12. Do skrine vložíme štartovací hriadeľ s vŕtnou pružinou a ostatné súčiostky podľa obr. 32.
Pozor na vymedzovacie podložky!
13. Odštáčiaciu skrutku štartéra montujeme až po nalisovaní ľavej skrine (obr. 26).
14. Ľavú polovicu skrine zohrejeme na 70–80 °C, nalisujeme ložiská prevodovky a guľero $\varnothing 25 \times \varnothing 47 \times 10$. Na prevú polovicu skrine položíme lesenie a pod lisom ľavú polovicu skrine nalisujeme. Pri lisovaní postupujeme opatrnä, aby sa nepoškodilo guľero $\varnothing 25 \times \varnothing 47 \times 10$.
Po zlisovaní skrine, kým je skriňa teplá, nalisujeme ľavé ložisko kľukového hriadeľa a zaistíme poistným krúžkom. Skrine zoskrutkujeme.

Obr. 33.

Obr. 32.

5. Klukový hriadeľ

Demontáž a montáž

1. Použiť lis s tlakom cca 5000 kg. Pred demontážou označiť vzájomnú polohu zotvračníkov klukového hriadeľa ryskami (použiť uholník).
2. Vylisujeme ojničený čap z jedného ramena klukového hriadeľa a potom z druhého ramena.
3. Ojnicu, čap a klietku s valčekmi vymiešame podľa triediacej tabuľky.
4. Sučiastky klukového hriadeľa dokonale očistíme; najmä čapy musia byť úplne suché.
5. Nolisujeme ojničený čap do zotvračníka, aby jeho čelo bolo v rovine s vonkajšou plochou zotvračníka.
6. Nasadíme klietku s valčekmi – nemostíme vazelinou.
7. Zotvračníky zlisujeme podľa vopred označenej rysky.
8. Po zlisovaní je nevyhnutné klukový hriadeľ vystriadiť.

Výrovnanie klukového hriadeľa

Rovnosť a priupustné čiselné uchýlky hádzania kontrolujeme v špeciálnom prípravku (v hratoch) pomocou dvoch čiselníkových odchýlkomerov. Klukový hriadeľ je upnutý v hratoch tak, aby sa mohol otáčať. Maximálne priupustné vzájomné obvodové hádzanie funkčných miest je 0,02 mm. Za funkčné miesta považujeme osadenie pre ložiská a hnacie ozubené koleso primárneho prevodu. Konštrukcia a výrobný spôsob toto zaručujú. Kontrolujeme výšky pred namontovaním klukového hriadeľa do motora. Pri novom klukovom hriadeľi nerovnosť môže byť spôsobená lieváricou, neopatrnou dopravou, pádom na zem, prípadne opravou hriadeľa. Správnu axiuľu (bočnú) väču klukového hriadeľa v skriňi docielime dodržaním rozmeru 58,2-0,2 mm (vzdialenosť osadení pre ložiská) po zlisovaní. Pozor na vzdialenosť zotvračníkov na mieste ojničeného čapu, ktoré má byť min. 14,2 mm!

Pracovný postup pri výrovnávaní klukového hriadeľa

Skontrolujeme súsošosť klukových čapov podľa obr. 33.

Zistíme vzájomné posunutie (presadenie) polovic klukového hriadeľa, vyberieme ho z hratov a na vhodnej podložke (med, hliník) úderom kladiva (z mäkkého materiálu), prípadne pod ručným klukovým lisom opravujeme presadenie do vtedy, kým sú čapy maximálne možné súsošové.

Oberdre polovic klukového hriadeľa nie sú presadené, ak obidva odchýlkomery ukazujú pri otáčaní hriadeľov zhodne. Po tomto okone (ak vzájomné hádzanie funkčných časťí je väčšie ako 0,02 mm) dorovnáme vlastnú os klukového hriadeľa ohýbaním polovic klukového hriadeľa voči sebe v potrebnom smere.

Postup je znázornený na obr. 33, pol. 2, 3. Podľa prehnutia osi klukového hriadeľa (zistíme na odchýlkomeroch) zotvračníky k sebe prihýbame (pri údajoch - -), alebo od seba odhýbame (pri údajoch + +).

Ak je potrebné, toto robíme vo viacerých rovinách, nielen podľa označenia na obrázku.

Pre konečné vyrovnanie je smerodajný údaj 0,02 mm pre vzájomné hŕdžanie funkčných plôch.

Ak sa nám nepodarí týmto spôsobom dosiahliť pripravne obvodové hŕdžanie osadenia pre hnacie ozubené koleso pri-márneho prevodu, je tieto polovica kľukového hriadeľa chybňa a treba ju vymeniť alebo opraviť brúsením. Táto práca sa považuje v zámočníctve za náročnú, a preto ju odporúčame len vyspelým remeselníkom.
Učte sa na vyradených kľukových hriadeľoch!

Tabuľky triedenia uloženia ojnice

a) Piestne ložisko

Horné oko ojnice	
Triedenie $\varnothing 18,003 + 0,010$	
Trieda	Rozmer
I	$\varnothing 18,003 + 0,003$
II	$\varnothing 18,006 + 0,003$
III	$\varnothing 18,009 + 0,003$

Volček horného oka ojnice (ihlo)	
Triedenie $\varnothing 2-0,01$	
Trieda	Rozmer
1	$\varnothing 2,000-0,002$
2	$\varnothing 1,998-0,002$
3	$\varnothing 1,996-0,002$
4	$\varnothing 1,994-0,002$
5	$\varnothing 1,992-0,002$

Piest – otvor pre piestny čap	
Triedenie $\varnothing 14 - 0,004$ – 0,012	
X	$\varnothing 14 - 0,008$ – 0,012
Y	$\varnothing 14 - 0,004$ – 0,008

Pieštny čap	
Triedenie $\varnothing 14,008 - 0,008$	
I	$\varnothing 14,008 - 0,002$
II	$\varnothing 14,006 - 0,002$
III	$\varnothing 14,004 - 0,002$
IV	$\varnothing 14,002 - 0,002$

Horné oko ojnice	Montážne skupiny					
I	I	4	II	3	III	3
II	I	3	II	3	III	2
III	I	2	II	2	III	1
	Y			X		
						piest

b) Ojnicné ložisko

Dolné oko ojnice	
Triedenie	
	$\varnothing 26,200 \pm 0,010$
Trieda	Rozmer
I	$\varnothing 26,200 \pm 0,002$
II	$\varnothing 26,202 \pm 0,002$
III	$\varnothing 26,204 \pm 0,002$
IV	$\varnothing 26,206 \pm 0,002$
V	$\varnothing 26,208 \pm 0,002$

Valček dolného oka ojnice	
Triedenie $\varnothing 4 \pm 0,005$	
Trieda	Rozmer
1	$\varnothing 4,005 - 0,001$
2	$\varnothing 4,004 - 0,001$
3	$\varnothing 4,003 - 0,001$
4	$\varnothing 4,002 - 0,001$
5	$\varnothing 4,001 - 0,001$
6	$\varnothing 4,000 - 0,001$
7	$\varnothing 3,999 - 0,001$
8	$\varnothing 3,998 - 0,001$
9	$\varnothing 3,997 - 0,001$
10	$\varnothing 3,996 - 0,001$

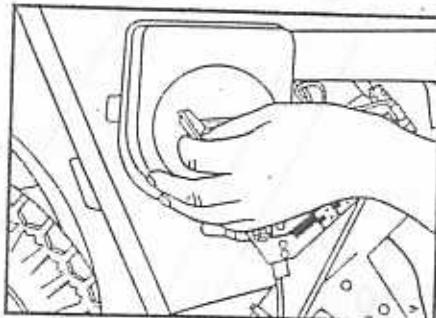
Ojničný čap	
Triedenie $\varnothing 18,200 - 0,010$	
Trieda	Rozmer
A	$\varnothing 18,200 - 0,002$
B	$\varnothing 18,198 - 0,002$
C	$\varnothing 18,196 - 0,002$
D	$\varnothing 18,194 - 0,002$
E	$\varnothing 18,192 - 0,002$

Dolné oko ojnice	Montážne skupiny						
I	10	9	8	7	6		valček
	A	B	C	D	E		čap
II	9	8	7	6	5		valček
	A	B	C	D	E		čap
III	8	7	6	5	4		valček
	A	B	C	D	E		čap
IV	7	6	5	4	3		valček
	A	B	C	D	E		čap
V	6;7	5;6	4;5	3;4	2;3		valček
	A	B	C	D	E		čap

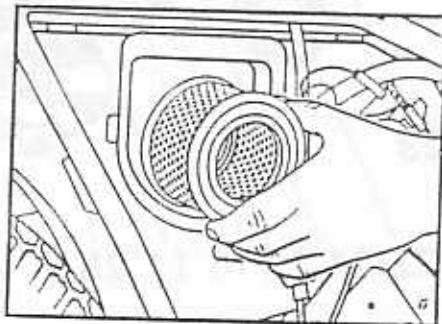
6. Mikrofilter

Veľký vplyv na činnosť kárburátora má mikrofilter. Je potrebné dbať na jeho čistotu.

Mikrofilter čistíme po odjazdení cca 6000 km, pri jazdení v prašnom prostredí častejšie. Mikrofilter nenovlhčujeme, očistíme vyklepaním a prelúknutím tlakovým vzduchom. Výmena mikrofiltra po cca 10–15 tis. km. Demontáž a montáž podľa obr. 34 a 35.

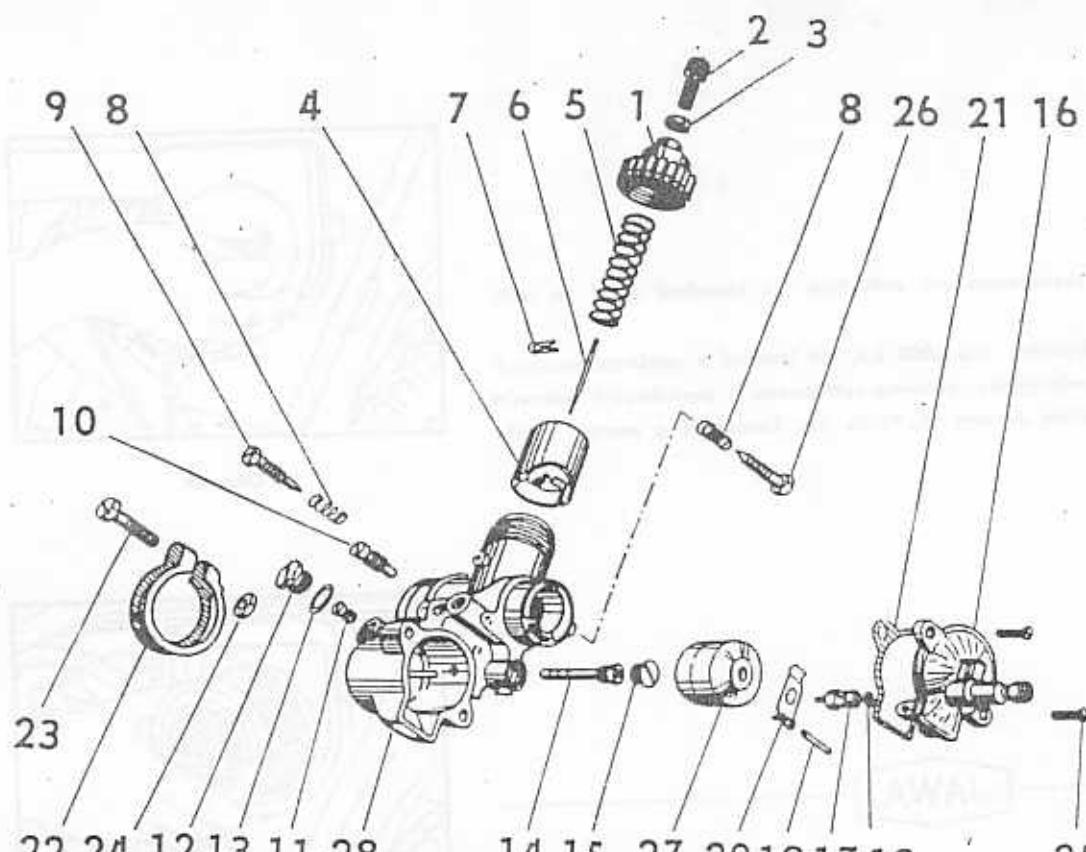

Obr. 34.

Obr. 35.

JAWA

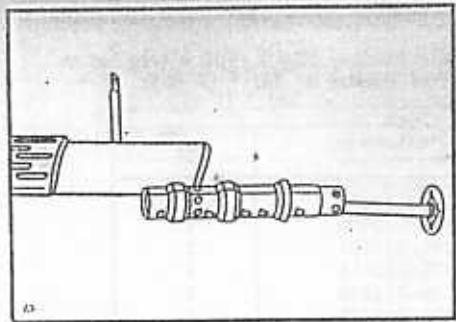

Obr. 36.

7. Karburátor JIKOV 2920 SK

Jednotlivé diely karburátora montujeme podľa obrázka. Základné nastavenie pri použití hlavnej dýzy č. 105 a dýzy behu naprázdno č. 52 je toto: ihla posúvača II. zárez zhore, skrutka voľnobehu povolená od dorazu o 360° (1 ot.).

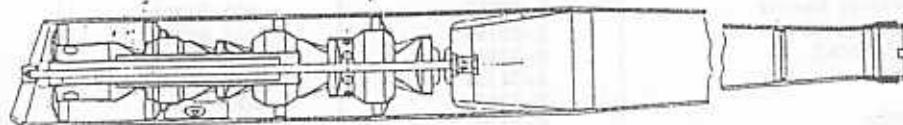
Cislo vyobr.	Názov súčiastky	Cislo výkresu	Obch. cislo Mototechny	ks
1	Karburátor kompl.	2-66210	620-943050	.
	Veko posúvačovej komory	2-21197	620-943190	1
2	Vedenie lanka	2-2434	699-943581	1
3	Matica	2-2516	605-943710	1
4	Posúvač	2-2258	620-943230	1
5	Pružina posúvača	02-1154	624-943470	1
6	Ihla posúvača	2-31144	620-943290	1
7	Poistka ihly	2-3323	630-943550	1
8	Pružina	2-4810	699-943474	2
9	Regulačná skrutka	2-2503	699-943614	1
10	Dýza behu naprázdno	2-31141/52	620-959852	1
11	Hlavná dýza	2-3160/105	620-959405	1
12	Skrutka M 8 X 1	4-2519	620-943630	1
13	Tesnenie	4-5209	110-940861	1
14	Emulzná rúrka	2-31142/125	620-944330	1
15	Skrutková zátka	2-24137	620-943631	1
16	Veko plavákovej komory	2-65260	620-943180	1
17	Kompl. ihlový ventil	2-65198	614-943450	1
18	Tesnenie Ø 2,5/5,5	2-5213	630-943840	1
19	Oska závesu	2-31131	614-943220	1
20	Záves	2-3343	620-943210	1
21	Tesnenie veko	2-5310	620-943900	1
22	Strmeň	2-27201	620-943540	1
23	Skrutka	2-41201	620-943650	1
24	Matica M 6	CSN 02 1401.25	992-401086	1
25	Skrutka so žožovkovou hlavou M 4 X 14	1-2455	193-940652	2
26	Dorazová skrutka posúvača	2-2526	630-943640	1
27	Plavák kompletný	2-65225	620-943200	1
28	Teleso karburátora kompl.			1

8. Tlmič výfuku (obr. 37)

Montáž tlmiča výfuku je naznačená na obr. 38.
Dekarbonizáciu robíme po ubehnutí cca 6000 km.

Obr. 33.

Obr. 37.

III. ELEKTRICKÁ INSTALÁCIA

Zdrojom elektrického prúdu je 8-pólový alternátor stavebnicovej konštrukcie (obr. 39). Skladá sa z rotora a statora. Umiestnený je na pravej strane motoru v bloku rotačného posúvača. Výkon alternátora je 65 W.

Rotor sa skladá z dvoch hviezdicových nástavcov, medzi ktorými je uchytený feritový krúžok, magnetovaný v osi rotácie a zaliatý zlatinou Al. Rotor je opatrený na čeloch rebrami, ktoré slúžia na odvod tepla.

Stator je utvorený zo štyroch oddelených pólových nástavcov, ktoré napájajú samostatné obvody

- a) zapáľovania,
- b) hlavného svetla a húkačky,
- c) parkovacích svetiel a osvetlenie tachometra,
- d) brzdrového svetla.

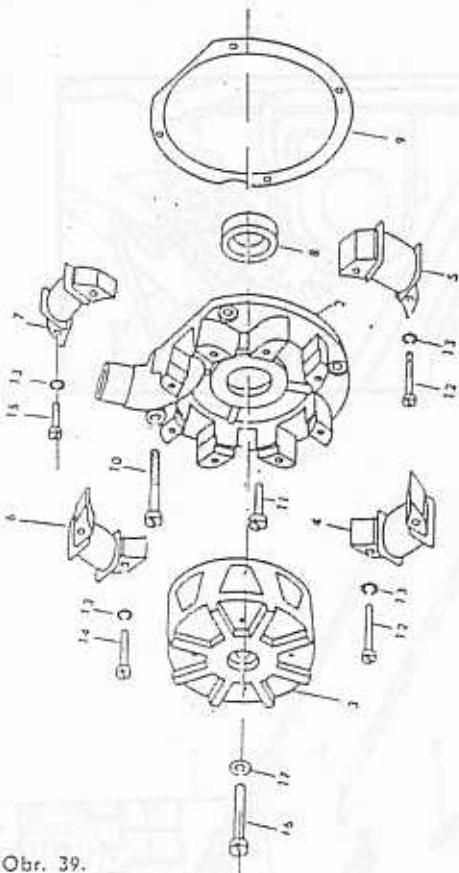
Nosník statora je utvorený z väčka posúvača. Vzduchová medzera medzi cievkami a rotorom má byť 0,3 až 0,5 mm. Po výmene cievok skontrolujeme výkon alternátora. Dĺžka zapáľovacej iskry pri stláčaní štartovacej páky má byť cca 6 mm (vodiča voči kostre-rebru hlavy). Napätie svetelných cievok meráme na žiarovkách zapojených podľa schémy obr. 40. Má byť maximálne 16,5 V pri 8000 ot/min. a minimálne pri 3000 ot/min. v studenom stave 12 V, po rozohriati alternátora nesmie klesnúť pod 10,8 V.

Zapáľovanie. Zapáľovacia cievka ťažká je uprovená pre alternátor Jawa 90 je vo vyhotovení 8 V, typ 02-9210.30.

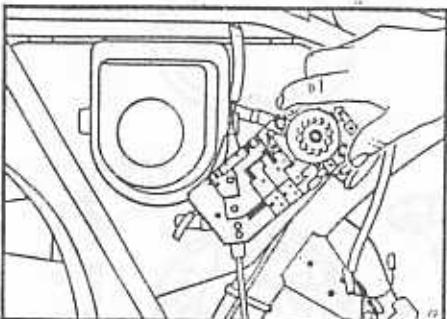
Prerušovač je umiestnený na ľavej strane motoru. Vačka je uložená v samostatných ložiskách a s kľukovým hriadeľom je spojená jednoduchou zubovou spojkou. Pri opotrebovaní gufera môže sa prerušovač zaolejovať. V tom pripade odporúčame vymeniť pevný i pohyblivý kontakt prerušovača.

Spinacia skrinka je umiestnená na rozvodnom paneli, ktorý tlačenými spojmi zaisťuje prepojenie požadovaných polôh spinacej skrinky. Na paneli neodporúčame robiť nijaké úpravy. Umiestnenie spinacej skrinky a rozvodného panela je na obr. 41.

Stop-spinač je umiestnený na vnútornnej strane rozvodného panela (obr. 41a).

Obr. 39.

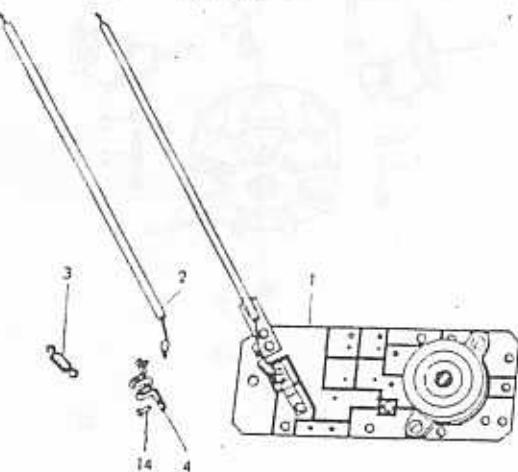

Žiarovky použité na vozidle:

Hlavné svetlo	12V-25,25W	Ba	20d	Tesla	57018	1 ks
Parkovacia žiarovka	12V-1,5W	Ba	9s	Tesla	62022	1 ks
Osvetlenie rýchlomeru	12V-1,5W	Ba	9s	Tesla	62022	1 ks
Brzdové svetlo	12V-15W	Ba	15s	Tesla	60007	1 ks
Osvetlenie poznávacej značky	12V-5W	Ba	15s	Tesla	61013	1 ks
Kontrolka diaľkového svetla	12V-1,5W	Ba	9s	Tesla	62022	1 ks

Žiarovky parkovacích svetiel (predné i osvetlenie poznávacej značky) a osvetlenie rýchlomeru sú zapojené na jednu cievku statora. Pri vypálení niektoréj z nich stúpne napätie a môžu sa vypáliť ostatné dve, preto treba ihneď nahradíť vypálenú žiarovku novou.

Obr. 40.

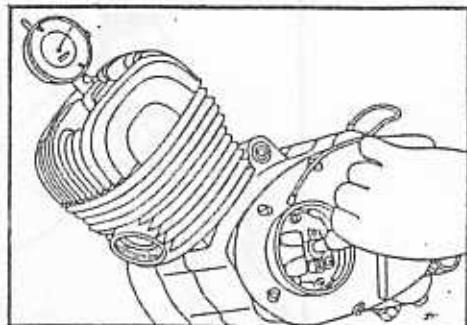
Obr. 41a.

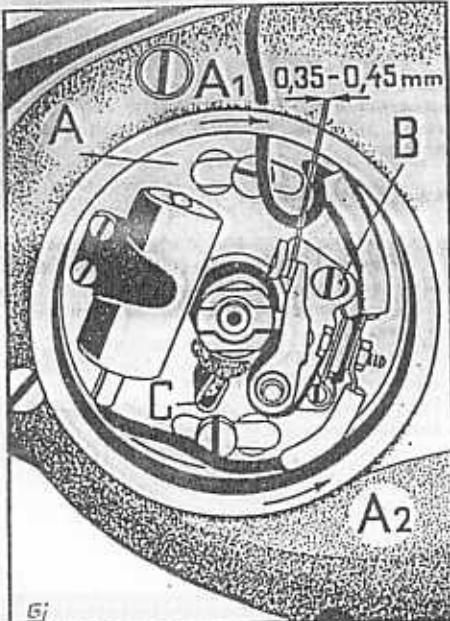
Nastavenie predstihu (obr. 42)

Pri nastavovaní predstihu používame náradie č. 11.

- Natočením pevného kontaktu B prerušovača nastavíme odtrh do 0,35–0,45 mm (piest je v hornej polohe, obr. 43).
- Pootočením kľukového hriadeľa doprava (oproti otáčaniu motoru) posunieme piest pred hornú úvrať s veľkosťou predstihu 1,7–2,2 mm (kontrolujeme hlbokomerom alebo indikátorm).
- Keď je piest v tejto polohe, kontrolujeme vzdialenosť kontaktov prerušovača, ktorá nemá byť väčšia ako 0,05 mm (cigaretový papier ntu prechádza).
- Ak je predstih malý, otáčame základnou doskou A doprava v smere šípky A₁ a obrátenie predstihu zmenšujeme otáčaním základnej dosky v smere A₂. Po nastavení predstihu odtrh opäť skontrolujeme. V prípade nesprávneho odtrhu celý postup nastavenia opakujeme. Odtrh kontrolujeme po absolvovaní 1000–2000 km.
- Po 2500 km skontrolujeme plsf prerušovača C, či sa dotýka vačky a či je dostatočne mastená. Poruchy kondenzátora sú veľmi zriedkavé. Ak pri otáčaní motoru sviečka nedáva iskru a ak všetky ostatné poruchy boli vylúčené, je kondenzátor prebitý, alebo má povrchové spojenie. Prebitý kondenzátor nahradíme novým.

Obr. 42.

Obr. 43.

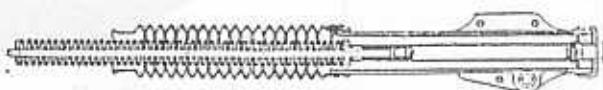
IV. PODVOZOK

1. Predná vidlica

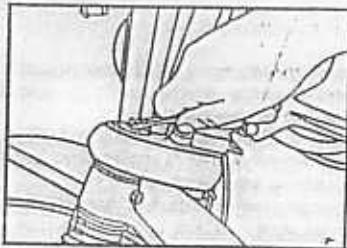
Motocykel Jawa 90 je vybavený prednou teleskopickou vidlicou odpruženou vnútornou pružinou tlmičom kvapalinovým tlmičom obr. 44. Zdĺž perovania je 110 mm.

Demontáž a montáž

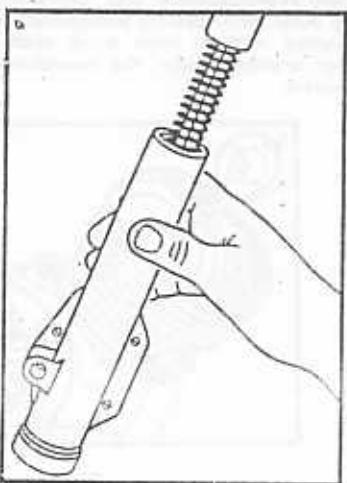
1. Demontujeme predné koleso. Z gumenej manžety uvoľníme upevňovaciu pásku.
2. Klúčom # 14 uvoľníme sahadlo tlmiča, obr. 45.
3. Smerom dolu vytiahneme spodnú časť tlmiča, obr. 46.
4. Tlmič naplníme tlmičovou kvapalinou v množstve 100 ccm do každého ramena.
5. Pred montážou súčiastku tlmiča riadne očistíme a v priebehu montáže dodržiavame maximálnu čistotu.

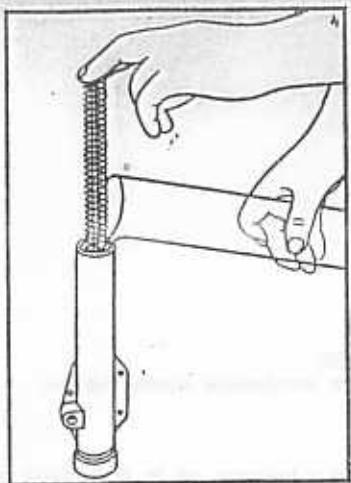
Obr. 44.

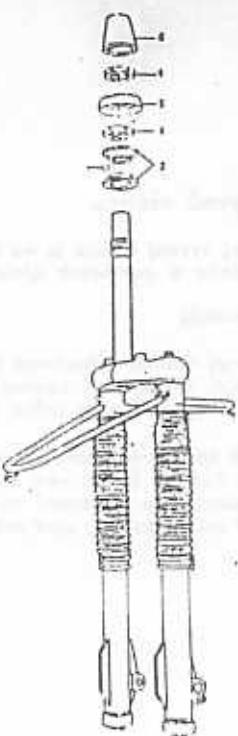
Obr. 45.

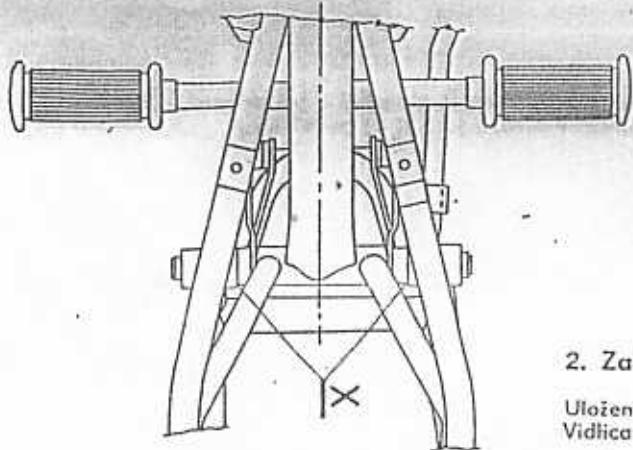

Obr. 46.

Obr. 47.

Obr. 50.

2. Zadná kryvná vidlica

Uloženie zadnej kryvnej vidlice je na obr. 50.

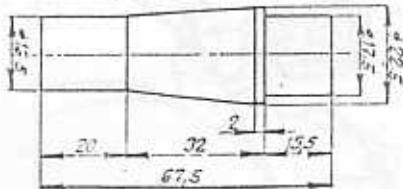
Vidlica je uložená v gumových blokoch a nevyžaduje nijakú údržbu.

Demontáž a montáž

Os zadnej kryvnej vidlice vylisujeme jedine v prípade, ak je poškodený rám alebo kryvná vidlica. Pretože os zadnej kryvnej vidlice je nalisovaná pevne v ráme i v puzdrách kryvnej vidlice, je ľahko demontovateľná.

Najjednoduchší spôsob rozlisovania je nasledovný:

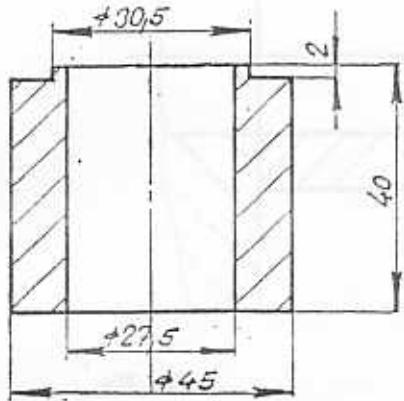
Vo vyznačenej časti X (pozri obr. 50) prerezeme pilkou os zadnej kryvnej vidlice na dvoch miestach. Po prerezani osi zrazime hroty, ktoré vznikli pri rezani. Začítavajúce časti osi vylisujeme pod ručným lisom.

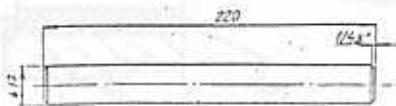
Obr. 50 a.

Postup pri zalisovaní vložky a osi kryvej vidlice

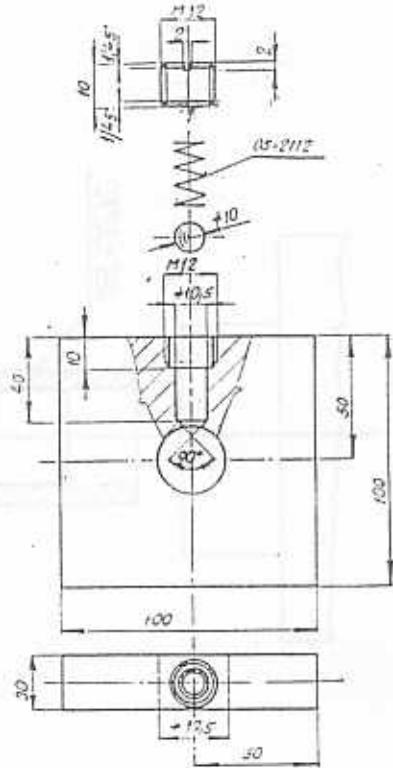
Do kryvej vidlice (súčiastka č. 30-3202) nasunieme gumovú vložku (súčiastka č. 05-3211), ktorú pred vložením miene pomocíme v trichlóretyléne. Pomocou prípravku A (obr. 50a) a B (obr. 50b) zavedieme puzdro (súčiastka č. 05-3210) do otvoru v gumovej vložke a puzdro zalisujeme (obr. 50e). Do puzder vysunieme pomocný čap C (obr. 50c), aby súčiastky zaviedol. Do puzdra miene nasunieme os kryvej vidlice a v prípravku D (obr. 50d) pod lisom zalisujeme (obr. 50f). Táto práca je veľmi obťažná a neodporúča sa robiť ju bez špeciálnych prípravkov, lebo by sa mohli zničiť súčiastky.

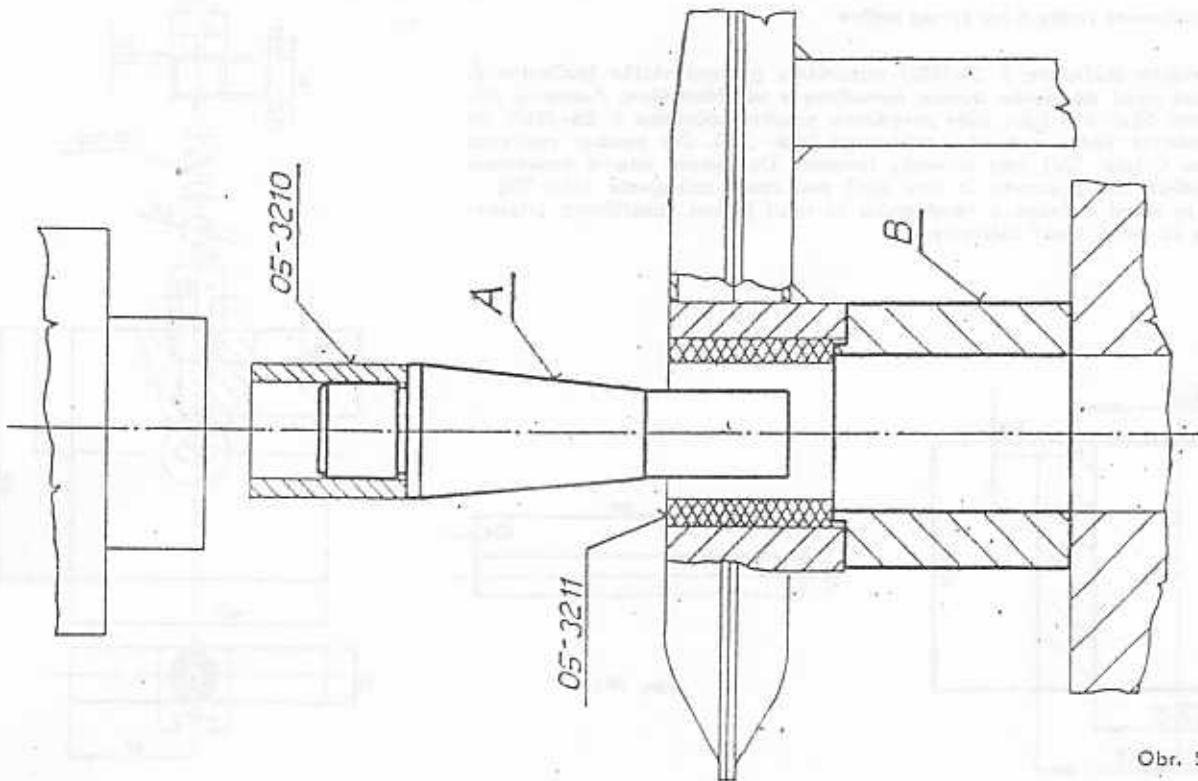
Obr. 50 b.

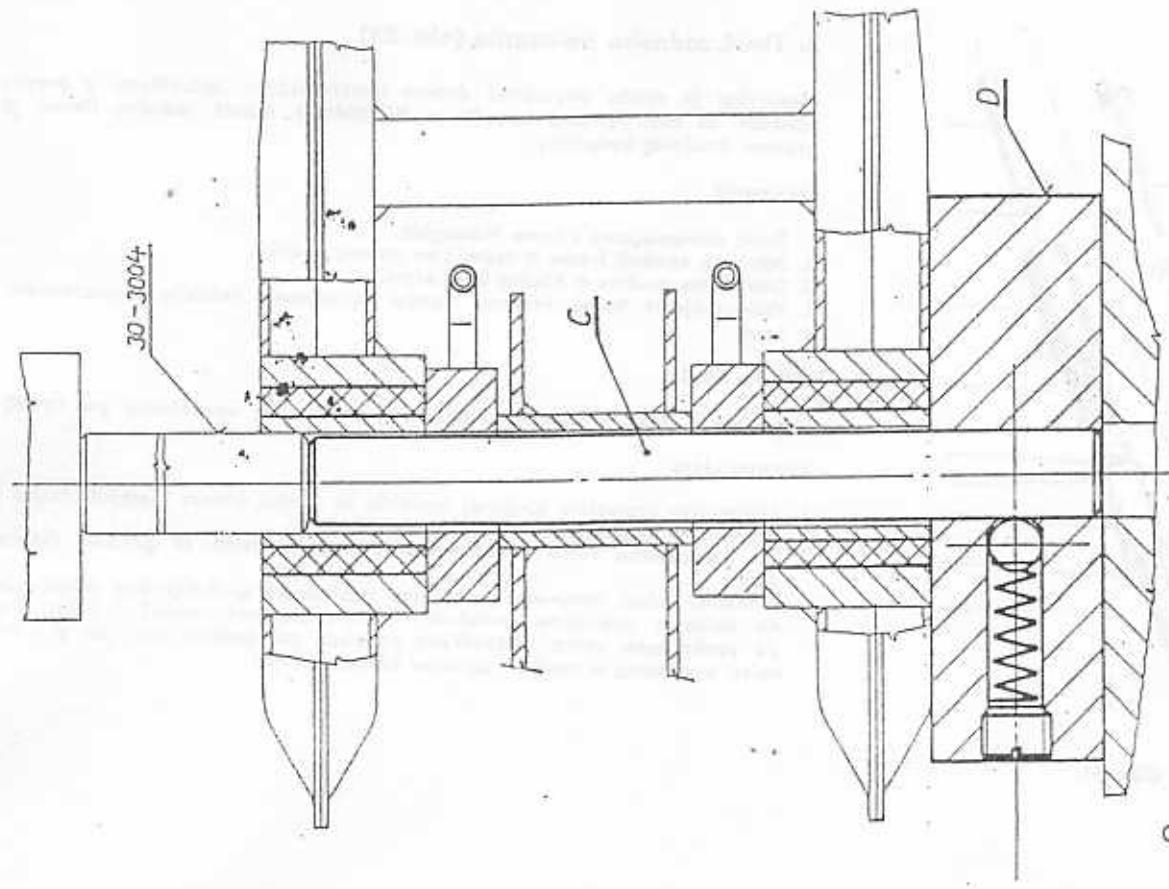
Obr. 50 c.

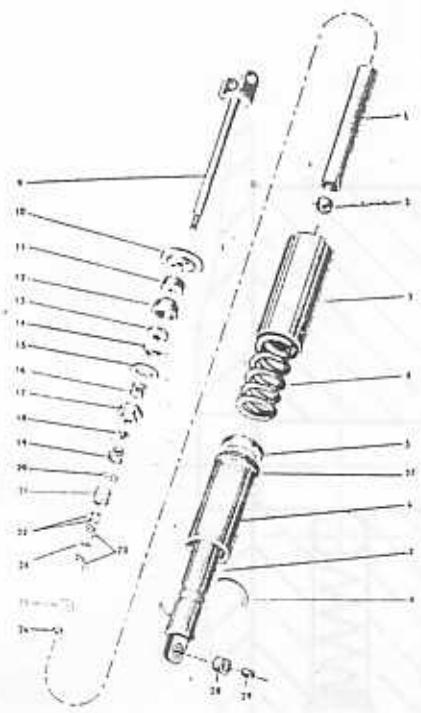
Obr. 50 d.

Obr. 50e.

Obr. 50f.

Obr. 51.

3. Tlmič zadného perovania (obr. 51)

Motocykel je vzadu odpružený dvoma teleskopickými jednotkami s pracovným zdvihom 80 mm, výrobné označenie 303-9644.09. Náplň jedného tlmiča je 50 gramov tlmičovej kvapaliny.

Demontáž

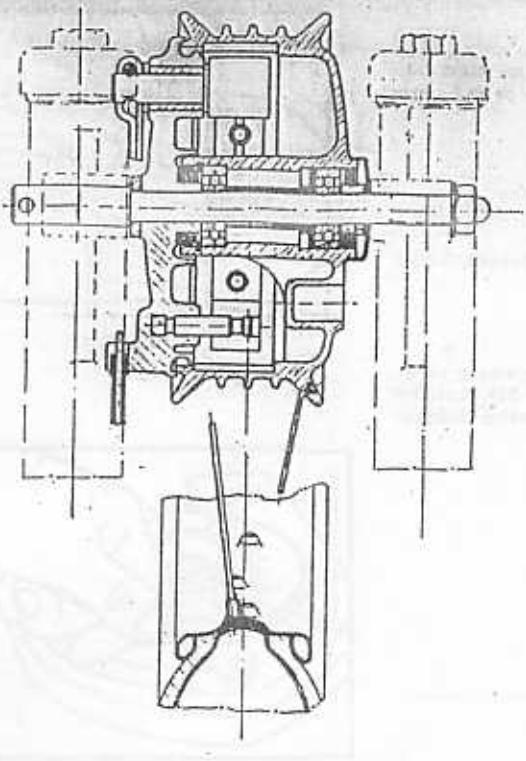
1. Tlmič demontujeme z rámu motocykla.
2. Sťačíme spodnú krytku a vyberieme delenú poistku.
3. Stiahneme pružinu a obidve časti krytu.
4. Vyskrutkujeme hornú závernú maticu, vytiahneme lôhadlo s pracovným valcom.

Údržba tlmiča

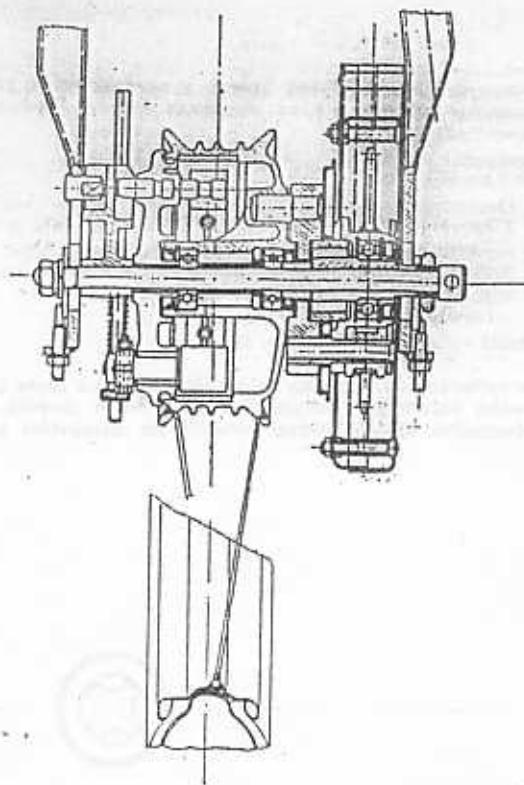
Teleskopický tlmič vyžaduje minimálnu údržbu. Olej vymieňame po 10 000 km.

Výmena oleja

1. Základným pravidlom správnej montáže je vysoká čistota všetkých dielov tlmiča. Vlastnú montáž robíme podľa obr. 51.
2. Do vonkajšieho valca nalejeme polovičné množstvo 25 gramov tlmičového oleja.
3. Pracovný valec naplníme polovičnou dávkou 25 g tlmičového oleja, vložíme do valca a uzavrieme vodičom. Tako pripravený montážny celok uložíme do vonkajšieho valca. Niekoľkými pohybmi prečerpáme olej do pracovného valca a súčasne si overíme správnu funkciu tlmiča.

Obr. 52.

Obr. 53.

4. Kolesá (obr. 52 a 53)

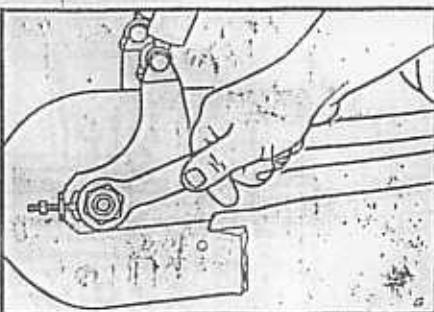
Motocykel Jawa 90 má kolesá s centrálnymi brzdrovými bubnami o vnútornom priemere 125 mm a šírke obloženia 25 mm. Predné a zadné koleso je vzájomne vymeniteľné.

Demontáž ložisk.

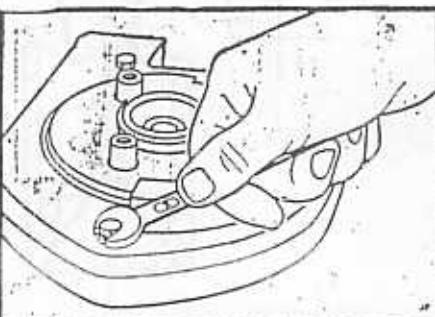
1. Demontujeme tesnenie a vytiahneme poistný kružok pravého ložiska.
2. Z ľavej strany vločíme ložisko dovnútra náboja tak ďaleko, ož pravé ložisko vypadne. Vytiahneme rozpernú rúrkou a vyliačime ložisko z náboja.
3. Pri montáži napĺňame priestor medzi rozpernou rúrkou a nábojom tukom. Dĺžka rozpierky je 34,5–0,1 mm.

Zadné refazové koleso (obr. 53)

Po vymontovaní zadného refazového kolesa z rámu (obr. 54) demontujeme z refazového kolesa kryt reťaze uvoľnením troch skrutiek M 5 × 35 (obr. 55). Ložisko refazového kolesa možno vymeniť po demontáži tesnenia a poistného krúžku.

Obr. 54.

Obr. 55.